

Beretning 3. årsmøde

Dato: 28. april 2009

Adr.: Ubby Forsamlingshus

Agenda 21-rådet i Kalundborg Kommune
c/o Kalundborg Kommune
Udviklingsstaben
Holbækvej 141 B
4400 Kalundborg
www.agenda21kalundborg.dk

Dette er Agenda 21-rådets tredje årsmøde, hvor vi kan se tilbage på det andet år i den tid, rådet har eksisteret. Det forgangne år har både budt på positive og negative erfaringer. Et gennemgående tema i rådets drøftelser har været samarbejdet med kommunen.

Samarbejdet med kommunen - et tilbagevendende tema

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi i rådet har følt, at kommunen og de lokale politikere ikke i passende omfang har taget Agenda 21-rådets indsats og potentielle betydning for kommunens agenda 21-arbejde seriøst.

Rådet synes på mange måder at leve på skrømt. Nok får vi husly for vores møder i form af lokalefaciliteter på Holbækvej 141 og forplejning i form af smørrebrød til vores møder. Men det sammenfatter i store træk kommunens engagement i vores arbejde. Dette finder vi problematisk, da kommunen dermed afskærer sig fra at inddrage vores viden og ressourcer, som ellers kunne medvirke til at skabe en mere holdbar planlægning med udgangspunkt i det borgernære perspektiv. Det manglende engagement fra kommunens side viser sig ved at:

- kommunen ikke inddrager os aktivt i den kommunale planlægning – fx ved løbende og konsekvent at orientere os om sager, der har vores naturlige og oplagte interesse ud fra et bæredygtighedsperspektiv
- rådet ikke har sekretariatsbistand
- der ikke er en løbende kommunikation mellem kommunen og rådet – fx ved at en kommunal medarbejder deltager i de ordinære rådsmøder
- der ikke er afsat faste midler til Agenda 21-rådets arbejde på budgettet

Hvad næsten værre er: Også på det mere overordnede plan er kommunens indsats i forhold til at fremme lokal agenda 21 og inddragelse af borgerne i den overordnede planlægning såvel som arbejdet for en lokal bæredygtig udvikling næsten fraværende. Kommunalbestyrelsen har godt nok vedtaget

en Agenda 21-strategi for kommunen, men der er ikke etableret nogen stilling som agenda 21-koordinator, og dermed er det vanskeligt at se, hvordan overgangen fra ord til handling sikres. Agenda 21-strategien bør ikke være et papir, som ligger og samler støv i kommunens skuffer, men bør være udgangspunktet for en aktiv indsats på tværs af alle sektorer i kommunen. Bæredygtig udvikling og lokal agenda 21 skal være en integreret del af forvaltningens løbende planlægning – og for at sikre dette, er det altafgørende at kommunen får en agenda 21-koordinator, som dels kan understøtte kommunikationen på tværs af kommunens afdelinger i forhold til agenda 21-indsatsen, dels kan igangsætte konkrete og borgerrettede aktiviteter. Dertil kan agenda 21-koordinatoren virke som et vigtigt bindeled mellem Agenda 21-rådet og kommunen.

Rådet har ved flere lejligheder ytret sin utilfredshed med den aktuelle status for rådets arbejde konkret og for agenda 21-arbejdet i kommunen mere generelt. Der har været afholdt et møde med borgmesteren, udviklingschefen og kommunaldirektøren, ligesom vi har været i løbende dialog med udviklingschefen. Desværre har disse møder ikke ført til nogen resultater eller fremskridt.

En af årsagerne til den manglende interesse og velvillighed fra kommunens side er måske den simple, at dele af forvaltningen – og politikerne i særdeleshed – ikke aner, hvad lokal agenda 21 egentlig er for en størrelse. Dette er i givet fald en stor skam, da man dermed ikke forstår at værdsætte det potentiale og de ressourcer, som en borgergruppe som Agenda 21-rådet kan udgøre for kommunen.

Nu kan denne årsberetning let komme til at lyde som en lang klagesang. Dette er dog ingeniende et retvisende billede af det forgangne år, da der bestemt også er positive historier at fortælle om rådets arbejde i perioden 2008/09. Historier, som i høj grad bunder i de initiativer, som rådet har taget på egen hånd.

Rådets aktiviteter

I det forløbne år har rådet afholdt 12 ordinære rådsmøder. Tre af disse møder blev indledt med et tema, hvor gæster udefra orienterede rådet om konkrete sager eller indgik i en dialog om et konkret emne. Temaerne for disse møder var: Landbruget (møde med Gefion), projekt om havvindmøller ved Sejerø Bugt (med deltagelse af repræsentanter fra firmaet Qling) samt en orientering om Saltbæk Vig ved Mikael Hansen fra Danmarks Naturfredningsforening.

Flere af rådets medlemmer har deltaget som repræsentanter for rådet i en række følgegrupper i tilknytning til kommunens arbejde og planlægning:

- Følgegruppen for grusgravene i gl. Bjergsted kommune
- Bæredygtig Byudvikling (har nu ændret navn til: Bæredygtig udvikling)
- Møder i forbindelse med kommunens stiplan
- Dialoggruppen De Grønne Interessenter (hvor Rådet har to pladser)

Derudover har rådet afholdt fire offentlige arrangementer

- CO₂-venlig transport på Klostertorvet i Kalundborg (november 2008) – i samarbejde med bl.a. Danmarks Naturfredningsforening.
- Julevandring (december 2008). Afholdtes i år på Røsnæs og var – som altid – et stort tilløbsstykke.
- Offentligt møde om fremtidens bæredygtige transport (april 2009). På mødet fortalte Kaj Jørgensen fra DTU Risø om mulighederne for at skifte fra fossile til alternative brændstoffer.
- Årsmøde 2009 i Ubby Forsamlingshus (maj 2009) med indledende foredrag ved Søren Jensen, Dansence, om miljørigtigt og sundt byggeri.

Det forgangne år blev endvidere det første år, hvor vi uddelte Rådets nystiftede agenda-pris. Tanken bag agenda-prisen er, at den skal tildeles lokal virksomheder, foreninger, borgere el.lign., som gør en særlig prisværdig indsats for at fremme en bæredygtig udvikling. Valget af modtageren af agenda-prisen 2009 faldt på Novozymes. Med prisen ønskede rådet at anerkende, at Novozymes ledelse og medarbejdere over årene har gennemført væsentlige initiativer til fremme af en social og miljømæssig bæredygtig industriproduktion. Med afsæt i lokale forhold udvikler virksomheden løsninger, som bidrager til at modvirke globale miljøproblemer. Novozymes danner på denne måde forbillede for omstillingen til bæredygtig produktion.

I løbet af året 2008/09 har Agenda 21-rådet udarbejdet fire høringsvar til oplæg og sager, som er blevet sendt i høring af kommunen:

- Ny Vesthavn
- Vision for Kalundborg Midtby
- Udvidelse af råstofudvinding ved Kaldredgård og ny råstofudvinding ved Bregningegården (grusgrave)
- Nyt brandregulativ

Derudover har rådet udarbejdet følgende kommentarer og forslag til kommunen:

- Forslag til ny genbrugsordning på Bregninge Genbrugsstation
- Korrektion af kommunens beregninger vedrørende energiforbrug og forurening ved transport af gods via Mols-Linien

Endelig tog Agenda 21-rådet initiativ til at tage kontakt til de lokale agenda 21-grupper i vores nabokommuner. Denne kontakt resulterede i afholdelsen af et seminar for de lokale agenda 21-grupper og grønne fora i Sorø, Slagelse og Kalundborg (desværre deltog ingen fra Odsherred og Holbæk). Seminaret afholdtes på Sorø Kultur- og Fritidscenter og indeholdt både oplysende oplæg og en interessant udveksling af erfaringer grupperne imellem. Et af de vigtigste indtryk vi tog med os hjem fra seminaret var, at de lokale agenda 21-grupper er organiseret meget forskelligt kommunerne imellem. Kalundborg kommune er i øvrigt den eneste af kommunerne, som har et egentligt borgerråd. I de øvrige kommuner er deltagerne hovedsageligt repræsentanter for andre lokale foreninger og interesseorganisationer.

Fremtiden

Som det fremgår, så har der – når alt kommer til alt – været en ganske omfattende aktivitet i rådet i det forgangne år. Dette måske mere *på trods af* end *takket være* kommunens aktive deltagelse og opbakning til rådet. (Det bør dog i samme forbindelse indskydes, at vi generelt har mødt stor velvilje fra administrationens side mht. at afholde udgifterne til vores aktiviteter)

Efter mange og lange diskussioner af rådets fremtid og relationen til kommunen besluttede vi i vinters for en stund at lade denne diskussion ligge – og i stedet koncentrere vores energi og tid om at skabe konkrete aktiviteter på eget initiativ. Tankegangen var, at vi på den måde kunne skabe positiv opmærksomhed om rådet og vores arbejde – og dermed måske også sikre en større folkelig opbakning bag rådet. Dertil ønskede vi gennem vores aktiviteter at demonstrere over for kommunen – og måske især de lokale politikere – vores værd som en konstruktiv med- og modspiller i forhold til at skabe en lokal bæredygtig udvikling.

Om strategien lykkedes, er imidlertid vanskeligt at afgøre på nuværende tidspunkt. Konklusionen må bero på rådets dialog med kommunen i den kommende tid. Det må være op til det nye råd at tage en endelig beslutning mht. rådets stillingtagen til spørgsmålet om relationen til kommunen, og hvilke konsekvenser dette må have for rådets fremtid.

I det kommende år kommuneplanen komme til at stå i centrum for rådets arbejde og drøftelser. I den forbindelse må rådets vigtigste opgave være at holde kommunen og politikerne fast på, at den vedtagne Agenda 21-strategi skal føres ud i livet – og integreres i alle dele af kommuneplanen. Rådet bør fungere som »vagthund« over for kommunen og politikerne i forhold til dette!

Derudover er der en række løbende aktiviteter, som også vil fortsætte i det kommende år. Af nye aktiviteter, som allerede er i støbeskeen, kan nævnes: Agenda 21-klumme i de lokale ugeaviser, messe for bæredygtigt byggeri i Kalundborg hallerne samt en ekskursion for rådet til Samsø Energiakademi i juni 2009.

Toke Haunstrup